

אוניברסיטת בן גוריון – המחלקה לפילוסופיה

עיון בכתבי ז'אן ז'אק רוסו: מבוני המודרנה ומבקריה

The Works of Jean Jacques Rousseau: A Founder of Modernity and its Critic
סמינר ייעודי לתואר שני: סמסטר אביב תשפ"ג

ד"ר אנדי גרמן, (andy@bgu.ac.il, agerman672@gmail.com)

הרצאה – יום ד' בשעות 12-16, בנין [____], חדר [____] (חדר הסמינרים המחלקתי)
שעות קבלה: גמיש. בתיאום מראש עם המרצה

הסמינר הייעודי יוקדש לעיון מעמיק בכתבי רוסו העיקריים (בין היתר - שני ה"מאמרים" המפורסמים, כל ספר "אמיל" (כולל הקטע המפורסם בו: "הצהרת אמונתו של הכומר מסבויה"). לימודנו יסוב סביב שאלת היחס בין טבע לבין חירות אצל רוסו, ההגות המדינית המהפכנית שלו, ותפיסתו הייחודית את היתכנות החיים הטובים והחיים הפילוסופיים בעולם שלאחר רעידות האדמה הרוחניות שהחריבו את הפילוסופיה, התאולוגיה, והמדע של ימי-הביניים. במהלך הלימוד שלנו, ניתן דעתנו גם להשפעה ההיסטורית האדירה של כתבי רוסו (השפעה שלא תמיד תאמה את כוונותיו) על הזרמים הפילוסופיים ותרבותיים שבאו בעקבותיו וקיימים גם בימינו.

This seminar will be dedicated to a thorough reading of the main works on which Rousseau's fame justly rests: the two "Discourses" and the whole of *Emile* (including the famous "Profession of Faith of the Savoyard Vicar"). Our study will center on the relation of nature and freedom in Rousseau, the revolutionary implications of his political philosophy, and his highly idiosyncratic conception of how man can live a fulfilled life (and a kind of philosophical life) even in the modern world created by the spiritual earthquake which destroyed pre-modern science, philosophy and theology. Throughout the semester, we will also attend to Rousseau's massive historical influence – one which did not always coincide with his intentions – on philosophical and cultural trends that continue to echo down to the present.

מרכיבי הציון (חובת נוכחות ומטלות):
נוכחות חובה בלא פחות מ-80% מהמפגשים

מטלות כתיבה:

הציון יתבסס על כתיבת 4 עבודות קצרות (עד 4 עמודים כל אחת) במהלך הסמסטר על החיבורים של רוסו או על מאמר מהספרות המחקרית עליו. נושאי העבודות והנחיות יימסרו בהמשך. כל עבודה תהא שווה 25% מהציון הסופי. מועדי הגשת העבודות יימסרו בהמשך.

*** לתלמידים שרוצים לכתוב עבודה סמינריונית בסמינר זה (כדי למלא את חובת הסמינריונים שלהם בתואר שני) החובות תהיינה (א) 2 עבודות קצרות במהלך הסמסטר: ביחד 30% מהציון ו(ב), העבודה הסמינריונית (בהיקף של 15 עמודים): 70% מהציון.

חומר קריאה: ישנם תרגומים של שני המאמרים (המאמר על המדעים והאומנויות, והמאמר על יסודות חוסר השוויון לעברית, וכמו כן תרגום של כל ספר "אמיל"). עותקים של תרגומים אלה יונחו בשמורים בספריית ארן. ואולם, התרגומים העבריים אינם תרגומים מדעיים המבוססים על כתבי היד המבוססים ביותר של רוסו. לכן, על אף שנוכל להסתמך עליהם, נעבוד גם בצמוד לתרגומים אנגליים מדעיים (של Victor Gourevitch ל"מאמרים" בהוצאת קיימברידג', ושל Allan Bloom ל"אמיל" בהוצאת Basic Books. עותקים של מהדורות אלה יונחו בשמורים של ספריית ארן).

לתשומת ליבכם: קטעי הספרים או המאמרים הדרושים יונחו במדף השמורים (או בעותקי PDF באתר הקורס, במידת האפשר). רשימת ספרות המשנה הסופית תופץ בתחילת הסמסטר. למען הסר כל ספק – על התלמיד/ה בלבד מוטלת החובה להשיג את כל חומר הקריאה.

אוניברסיטת בן גוריון – המחלקה לפילוסופיה

לו"ז הרצאות (ייקבע בהמשך):

* * * עבודות סמינריוניות תוגשנה עד יום 30.9.2022 בדוא"ל לכתובת המרצה לעיל * * *